

Fésűs Éva: A büszke tölgyfa

Volt egyszer a Köröskörül erdőben egy sudár, fiatal tölgyfa. Kék ég felé nyújtózkodott, lombjain át arany napfényt szitálgatott, és erős gyökerével a föld minden erejét magába szívta. Ő volt a legszebb az erdőn.

A madarak vágyakozva nézték erős ágai hajlását, védelmező lombját. Szerettek volna rá fészket rakni, de a tölgyfa dölyfösen rázta magát.

– Hess innen, hangos népség! Nem leszek fészektartó! Szép koronám nem ilyenre termett. Hess, hess!

Még a pihenő madárkát sem tűrte meg az ága hegyén, és ha olykor egy-egy tudatlan kis jövevény mégis próbálkozott rajta a fészekrakással, a büszke tölgy lerázta magáról a félig elkészült madárfészket. Őszidőben a mókusok vidáman felkapaszkodtak a derekára, és szépen kérték:

– Olyan éhesek vagyunk! Adj egy kis makkot!

A tölgyfa akkorát reccsent mérgében, hogy a mókuskák ijedtükben majdnem lepotyogtak róla. Csak a hízogató szél tudott befurakodni a lombjai közé. Annak a duruzsolását hallgatta reggeltől estig.

Lassan mindenki elkerülte. Már az őz sem mert a kérgéhez törleszkedni. Igazán mondom, egyszer a saját szememmel láttam mellette kibújni egy gombát a földből, de amint észrevette, hogy hol van, gyorsan kalapot emelt, és elgyalogolt máshová. Képzéjétek!... már az árnyéka sem kellett senkinek!

Egy darabig így is megvolt a tölgyfa. Hanem idővel az évgyűrűk vastagítani kezdték a derekát, és – tetszett vagy nem tetszett! – belebújt a kukac. Hosszú éjszakákon át kegyetlenül rágta. A tölgyfa hasogató fájdalmakra ébredt.

Tavasza volt akkoriban. Minden fa boldogan érezte magában az új nedvek keringését, csak a tölgyfa állt rosszkedvűen, magányosan, szárazon. A féreg egyre jobban gyötörte.

– Ó, jaj nekem – sóhajtott a -, elpusztulok!

Keserves nyögését meghallotta a közelben tanyázó mókusasszonyka. Tüstént abbahagyta fiacskái mosdatását.

– Miért nem szóltál, hogy beteg vagy? – kérdezte sajnálkozva. – Mindjárt idehívom Harkály doktort!

– Nem kell! Nem kell! – hadonászott a fa. – Biztosan bosszút állna rajtam, és összevagdalna a csőrével, amiért nem engedtem be az odúmba.

– Ugyan, mit képzelsz? – csóválta fejét a mókus, és azért is elfutott a harkályért.

Harkály doktor tüstént ott termett. Még pici, piros sapkáját sem vette le a fejéről. Nem sokat törődött a tölgyfa nyögésével. Végigkúszott rajta, körbekopogtatta, azután egy helyen megállt, és erős csőrét mélyen a kérgébe ütötte.

– Megvagy, mihaszna férges!

Ügyesen kiemelte, és – volt nincs! – már el is tüntette éhes kis begyében.

A tölgyfa felsóhajtott: – Jobban vagyok!

Körös-körül őzek, mókusok leskelődtek, madarak figyelték, hogy mi lesz. Mindenki örült, amikor a doktor bekapta a kukacot. A tölgyfa pedig csodálkozva kérdezte:

– Miért segítettél rajtam? Hiszen énám mindenki haragszik!

Erre a körülállók kacagni kezdtek, és a harangvirágok összekoccantották fejecskéjüket.

– Ó, te tölgyfa!... Senki sem haragszik rád, hanem te haragudtál az egész világra!

Harkály doktor hozzátette:

– Beteg voltál, de most már meggyógyulsz. Orvosságot is rendeltem: sok vidámságra, madárdalra van szükséged.

– Meglesz! Meglesz! – kiáltották az állatok, és mindjárt körültáncolták. A tölgyfa nagyon sokáig nem tudott szólni, csak állt közöttük, szégyenkezve. Aztán egyszer csak gondolt egyet, és kitérte ág-karjait a madarak felé:

– Gyertek ide, hozzám!

Azok nyomban odasereglettek, és örömben olyan vidáman kezdtek csivitelni, füttyögetni, énekelni, mintha mi sem történt volna.

Fésűs Éva: Kié a virág?

Malacka egyszer gyönyörű virágot talált az erdőben. Akkorát visított örömeiben, hogy a bükkfa oldalán dolgozó harkály félrenyelte a farontó kukacot.

– Ejnye! – bosszankodott. – Miféle csendháborítás ez?

– Én nem háborítok semmiféle csendet, csak kimondhatatlanul örvendezek az én szépséges virágomnak! – visongott tovább malacka – Nézd meg, ha nem hiszed!

A harkály odasandított.

– Csakugyan gyönyörű. De mi a neve?

– Természetesen Neszepisze virág – ugrándozott a vadmalac, ekkor azonban odatoppant a kényes őzike.

– Tévedsz! Ilyen szép virágnak csak őzikefűzér lehet a neve!

– Semmi közöd hozzá! – visított a kunkorifarkú. – Ez a virág az enyém, mert én találtam.

– De azon a tisztáson nőtt, ahol én szoktam játszani!

– Kár a szóért! – lépett közéjük fölényesen a rókakölyök. – Ez a virág a világszerte ismert rókatulipán, és át fogom ültetni a saját kertembe!

– Ülteted ám az árvacsalánt! – huppant melléje a mókus. – Én láttam meg legelőször, onnan a magasból.

– Ugyan, mikor?

– Tegnap ilyenkor!

– Hiszi a piszi! Akkor mért nem szóltál?

– Mert a virág egyikötöké sem, hanem az enyém! – válaszolt a mókus helyett váratlanul macika, és mindjárt szagolgatni kezdte az üde szirmokat. – Mézszagú! Világos, hogy nekem termett!

Malacka segílyt kérőn tekintett fel a bükkfára.

– Harkály bácsi, tégy köztünk igazságot!

– Nem vagyok én bíró – berzenkedett a harkály –, és úgy sem tudnék olyat mondani, hogy mindannyian elégedettek legyetek.

– De hát akkor mi lesz?

– Egyszer csak kiderül az igazság magától!

– Csakhogy én addig nem várok! – kiáltott malacka, és mindjárt egy botocskát ragadott, hogy vonalat húzzon vele a földön a virág köré; bűvös kört, amibe senkinek sem szabad belépnie.

Hanem a többiek azt hitték, hogy malacka verekedni akar a botocskával. A róka nagyot kanyarított lompos farkával, hogy kiüsse a kezéből, de ugyanakkor a kényes őzet is meglegyintette. Az őz visszarúgott, és eltalálta macika bal hátsó lábát. Macika sem volt rest, visszabokszolt a mancsával. Pillanatok alatt akkora hajcihő támadt, hogy harkály doktor bemenekült a mókus üresen hagyott odújába. A tisztáson por kavargott, a földből kitépett fűcsomók röpködtek, mancsok, orrok, fejek koppantak nagyokat. Közben mindenki azt visította, kiabálta, brummogta, hogy:

– Enyém a virág! Enyém a virág!

Akkor arra jött a sün. Letette csigákkal teli kis kosarát, körülnézett, és csodálkozva kérdezte:

– Hol van itt virág?

A verekedők meglepetten elengedték egymást, és öten ötfelé potyogtak. A virág, amelyen összevesztek, eltíporva, tönkretaposva hevert a tisztáson. Akkora csend lett, hogy a hangyák lépteit is hallani lehetett a fűben. Legelsőnek malacka pityeregte el magát.

– Jaj, oda van a virágom! Most már mindegy, hogy mi lett volna a neve.

– Úgy láttam, őzikefűzér volt – fintorgott az őz –, de azt hiszem tévedtem.

Megnézte a letiport növényt, azután sántikálva odébbállt.

– Giz-gaz! – legyintett a sunyi róka.

– Gyim-gyom! – brummogta macika, a mókus pedig még megtoldotta: – Söprűnek sem való!

Egykettőre otthagya mindenki, harkály doktor pedig folytathatta a dolgát. Le sem nézett a tisztásra, csak három sikeres féreg-operáció után vetett egy sajnálkozó pillantást az eltaposott, szép virágra – de akkor azt hitte, káprázik a szeme attól, amit látott.

A virág újra egyenes száron állt, mert valaki gondosan karóhoz kötötte, földjét megkapálta, elegyengette körülötte.

– Nini! – kiáltott harkály doktor – Hát mégis van ennek a virágnak igazi gazdája?

Jobban körülnézett, s akkor látta, hogy a kicsi sün jön a patakról egy öntözőkannával döcögve, és nagyon jókedvűen dudorászik magában.

Fésűs Éva: A pitypang bóbítája

Tücsök úrfi a hegedűjét hangolta, és körülnézett a réten, hogy melyik virágnak muzsikáljon. Megakadt a szeme a pitypangon. Igazán bájos volt, amint sárga szoknyáját lobogtatta, libegtette, játszi szélben teregette, pipiskedve hajladozott, bogárkáknak bólogatott.

A hőscincér kipödörte hosszú bajuszát, ha arra sétált, de még a harcias szarvasbogár is megszelídült a közelében. A pitypang remegett a boldogságtól:

– Ó, de szép lehetek! Mindenkinél szebb!... Mosolyog rám a nap, körül táncolnak a lepkék, és örül a harmatcsepp, amely a szoknyámra hull! Milyen jó élni!

A tücsök naphosszat erről hegedült, és a hiú pitypang öntelten hallgatta. Egyszer aztán még gyönyörűbb akart lenni. Elhatározta, hogy felteszi hófehér bóbítáját, hadd ámuljanak-bámuljanak ezek a botladozó bogarak, és hadd irigykedjék a többi virág, hogy neki ilyen is van! Vigyázva ringatta pelyhes fejcskáját, és jó magasra emelte, hogy mindenki lássa. Éppen akkor szaladt arra egy pajkos szellő. Belekapott a fehér bóbítába, megcibálta, és huss! – magával sodorta. Repültek a pici bolyhok szanaszét, szem nem is követhette őket. A pitypang ott állt kopasz fejcskéjével a rét közepén, és sikoltozva hajladozott a szél után:

– Add vissza! Hozd vissza! Gonosz szellő, fújd vissza!

De hol járt már akkor az a szél!...

A pitypang gyökérlábaival mérgesen rugdalta a földet:

– A bóbítámat akarom! Hozzátok vissza a bóbítámat!

Könnye hullott, mint a záporosó, úgy szégyellte magát dísztelenségében. A tücsök nagyon megsajnálta és így szólt:

– Ne búsulj, kis virág, majd én megkeresem azt a bóbítát.

Azzal mindjárt útnak is eredt.

A pitypang pironkodva mélyre hajlott, hogy elrejtse magát a kíváncsiak elől, és türelmetlenül számolgatta a fűszálak zizzenését, amíg a tücsök vissza nem jött. Igen ám, de üres kézzel!...

– Ó, te ügyefogyott! Hát mégsem találtad meg? – zokogott keservesen a pitypang.

– De bizony, megleltem – felelte vígan a tücsök -, csak hogy azt már soha többé nem teheted a fejedre!

– Még hogy én kopasz maradjak? – kiabált a pitypang. – Mi történt a bóbítámmal?

– Minden pelyhén egy-egy magocska vitorlázott, és már valamennyien beleültek a tóparti, puha földbe. Jövő tavaszra kikelnek, és szakasztott olyanok lesznek, mint te.

– Mint én?

– Ugyanúgy teregetik szírom-szoknyácskájukat, örülnek a nyárnak, az éltető napsugárnak. Hát nem csodálatos?

– Hiszen akkor azok az én virág-gyerekeim!

– Úgy bizony. És talán közöttük is akad majd olyan, aki csak szép és büszke akar lenni, semmi több – amíg a bóbítáját el nem viszi a szél!...

A réti virágok összenéztek.

A pitypang nem tudott válaszolni, mert valami meleg nedvecske hirtelen a torkára szaladt.

Azután a füvek halkán lábujjhegyre álltak, úgy hallgatták a tücsköt. Aki újra hegedülni kezdett. És mindenki megértette, hogy miért éppen most hegedüli a legszebbik dalát a pitypangnak, amikor az már minden szépségét elhullatta.

Fésűs Éva: Száz kis aranyernyő

Ott, ahol a rétnak nincsen se vége, se hossza, az erdőnek sehol a közepe, és saját göröngyében botlik meg a gyalogút, ott tartják minden tavasszal a nagy, kikeleti vásárt.

Nekem elhíhetitek, mert én is ott szoktam gomblyukat venni a kabátomra.

Láttam is sok csoda dolgot!

Tündérek kínálták a szebbnél szebb virágszirom szoknyákat, fodros bóbitákat; szabómanók a gyöngözöld lombruhákat bokroknak, fáknak. Divatos kalapok között válogathattak a gombák, pávaszemű pettyek között a lepkék. Kaphattál bölömbika dudát, rigófuvalót, csakúgy, mint békakereplőt, és aki értett hozzá, mindegyiket ki is próbálhatta, hogy szépen szól-e.

Sürgés-forgás, sokadalom mindenütt! Úgy kapkodták a szitakötő szitát, gombolyított pókfonalat, virágcsengőt, mintha ingyen osztogatták volna, csak az öreg ernyős törpe sátra előtt nem állt meg senki – pedig csudaszép portékája volt! Aranyárga virágernyőket árult. Egyre unszolta, kínálgatta őket:

- Tessék, tessék, kedves erdei, mezei virágok! Napfény ellen napernyőt, eső ellen esernyőt! Nem fakul ki a bóbitátok, nem ázik meg a szoknyátok! Tessék, tessék!

Mégsem kellett az áru senkinek. A virágok összenevettek, hiszen ők a napot is, az esőt is kedvelik, dehogyis nyitnának ernyőt ellene! A vadtátika még csúfondárosan rá is tátogott az öreg törpére:

- Másutt sózd el ezt a vacakot!

Szegény kis öreg törpe egyetlenegy sem tudott eladni a százból, pedig azt remélte, hogy az ernyők árán vesz majd egy szép, piros fazekat, a fazékba tyúkocskát, amit ha megfőz levesnek, meggyógyul tőle az iciri-piciri, ezüstkontyú asszonykája. Ha pedig meggyógyul, felöltöznek szépen, és másnap együtt mennek el a tavasznyitó bálra. Igaz, már csak a lassú táncot bírják, de azt is mekkora öröm volna szépen eljárni!...

De hát így se bál, se tyúk, se fazék, csak a beborult magas ég!...

Bánatosan szedelőzködött az ernyős törpe, s amint hazafelé ballagott, egyre nehezebbnek érezte batyujában a száz kicsi aranyernyőt.

Körös-körül az erdőszélen, patakparton és kerek réten boldog neszezés, zizegés kezdődött az alkonyatban. Titokban már próbálgatták a fák az új ruhát, bontogatták a levéllegyezőket; még az öreg füvek is rá-rálestek a víz tükrére, hogy szépen áll-e rajtuk a bársonyos barka-prém.

A domboldalon egy fiatal sombokor azt sem tudta, mihez kezdjen jókedvében, annyira örült vadonatúj lombfátyolának. Mindig ilyenre vágyott, s most az esti szellő is a fülébe súgta: „Szép vagy!”

Táncra is kelt a széllel, ingott-ringott, hajladozott, oda sem figyelt a többiek zavára. Pedig azok egyre súgták-búgták, hogy vigyázzon, gyöngye még az a lombfátyol, nem való bolondos, pörge táncra. Mi lesz, ha elszakad?

Mi lesz! Mi lesz! – bánta is a gyöngye karú sombokor. Csak azt érezte, hogy mi van. Illatos, csodálatos tavaszelő, bokáját frissen sarjadt füvecskék csiklandozzák, hajába beletúr a szellő, s ő boldogságában aligbomlott, halványzöld lombfátyolával az egész világnak integet.

Mi volt az a csúnya, amibe mégis beleakadt?... Ki tudja. Talán a fekete varjú káromása, vagy a tavalyi kóró szúrós irigysége? Nos, akármilyen volt, a fátyol odalett. Rongyosan, szakadtan, siralmas kis kupacban hevert a pórul járt sombokor lábánál, az meg csak úgy rázkódott a hangtalan sírástól. Mindenki szép lesz holnap a tavasznyitáson, csak ő szégyenkezik majd csupaszon, kopaszon!...

Akkor ballagott arra az ernyős törpe, s mert aki maga is bánatos, az a más baját is jobban megérzi, hát mindjárt meg is állt.

– Mi lelt téged, sombokor?

– Jaj, ne is nézz rám! Odavan a lombfátyolom, legszebb ékességem! Ráadásul itt állok a dombon, engem lát meg legelőször a tavasz. Legjobb lesz, ha meg sem várom, hanem menten elszáradok!

– Dehogyan is száradsz! – derült fel a törpe arca. – Inkább vedd meg az ernyőimet!

– Nincs rá pénzem – búsult a som.

– Akkor fogadd el ajándékul. Az asszonykám úgyis szomorú lenne, ha megtudná, hogy a vásáron nem kellettek senkinek.

– Mitagadás, elég divatjamúltak – nézegette az ernyőket a som –, de talán el tudnék bújni mögöttük.

– Hát akkor fogd őket – mondta a törpe –, és holnap reggel nyisd ki egyszerre mind a százat, amikor a tavasz erre jön!

Otthon szerencsére már aludt az icipici asszonyka, és nem kérdezősködött a vásárról. Másnap pedig mindenki tavaszra és nagy meglepetésre ébredt!...

Mert a tavaszt mindenütt új lombú erdők, friss patakok, ezüstfuvolák, rügyekkel ékes ágak fogadták, de ő megállt a dombon, és nem tudta levenni tündérek tekintetét a sombokorról. Olyan volt az a száz kis aranyernyőjével, mint a napsugarak földre ejtett, égi csokra.

– Gyönyörű vagy! Te vagy a legszebb! Köszönöm! – ujjongott a tavasz. – Ilyen virágokkal még sehol sem fogadtak engem.

De hiszen ezek ernyők – szepegett, remegett a bokor. – A derék ernyős törpe adta nekem őket... Ott jön!

– Akkor téged jutalmazlak meg, gazdagon! – fordult feléje a tavasz. – Mit kívánsz?

A kis öreg levette kifakult, piros sapkáját:

– Semmi mást, szép tavasz, csak gyógyítsd meg az iciri-piciri asszonykámat!

– Örömet megteszem, ha elhozod a tavasznyitó bálra! – felelte a tavasz, és olyan melegen kezdett mosolyogni, hogy megszáradt a lepkék nedves szárnya, és máris kezdhették a táncot.

Egész nap állt a fényes, vidám multság. Mire pedig feljött az esthajnalcsillag, az öreg törpe is ott táncolt icipici, ezüstkontyú asszonykájával, a sombokor tövében.

Már nem kell félnie, hogy a kikeleti vásáron nyakán marad a portékája, mert azóta minden sombokor, mielőtt levelezne, száz meg száz arany virágernyőt nyitogat az első tavaszi napsugárban.

Forrás:

Fésűs Éva: Az ezüst hegedű. Budapest: Szent István Társulat, 2008.